

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

HOTĂRÂRE
privind aprobarea procedurii de aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa : Ministerului Muncii și Solidarității Sociale

Planul Național de Redresare și Reziliență, Componenta C13 – Reforme Sociale , Reforma 5 -Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim, Jalon 392 – Intrarea în vigoare a actului care reglementează noul sistem de stabilire a salariului minim

2.2. Descrierea situației actuale

În Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din data de 25.10.2022 a fost publicată Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană. Directiva urmărește ca lucrătorii din UE să fie protejați prin salarii minime adecvate, care să le permită un trai decent oriunde lucrează. Termenul de transpunere în legislația națională a Directivei privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană este data de 15 noiembrie 2024.

Totodată, în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) este prevăzută o reformă privind modul de stabilire a salariului minim. Astfel, în cadrul Componentei C13, Reforma 5, cu titlul “Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim”- Jalon 392 – Intrarea în vigoare a actului care reglementează noul sistem de stabilire a salariului minim-, este prevăzută instituirea, începând cu anul 2024, a unui mecanism nou și a unei noi formule pentru a stabili nivelul salariului minim în mod obiectiv și sistematic, în consultare cu partenerii sociali și ținând seama de acțiunile Uniunii.

Pentru îndeplinirea obiectivelor asumate în cadrul reformei din PNRR, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (MMSS) beneficiază de serviciile Institutului Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS), în cadrul Proiectului: “Studiu privind dezvoltarea unui mecanism obiectiv de stabilire a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată. Propunere de mecanism de monitorizare și evaluare a efectelor economice și sociale”.

INCSMPS a elaborat și transmis MMSS livrabilul pentru activitatea A3 din proiect - *Propuneri de dezvoltare a unui mecanism de stabilire și de monitorizare a efectelor salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în plan economic și social în România* - , care constă într-o descriere a abordării privind mecanismul obiectiv de stabilire a salariului minim, fundamentele ce au stat la baza elaborării acestuia, cadrul general de funcționare și implementare, setul de criterii de ajustare și indicatorii de monitorizare și evaluare de impact, propunerea de trei scenarii alternative privind mecanismul de stabilire a nivelului salariului minim și evaluarea impactului social și economic al fiecăruia dintre acestea.

În urma întâlnirilor ce au avut loc în cadrul grupurilor de lucru organizate cu partenerii sociali, atât cu reprezentanții confederațiilor sindicale și patronale, cât și cu experți desemnați de aceste organizații, s-a agreat ca la baza mecanismului să fie ales scenariului al doilea propus de INCSMPS, potrivit căruia, salariul minim brut pe țară garantat în plată se stabilește sau se actualizează luând în calcul evoluția ratei inflației și evoluția productivității muncii prognozate.

În ședința din data de 21.06.2024, Guvernul României a aprobat Proiectul Legii privind stabilirea salariilor minime adecvate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative prin care se asigură transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2022/2041 din 19 octombrie 2022 a Parlamentului European și a Consiliului privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, proiect transmis Parlamentului României, în vederea adoptării în regim de urgență. Astfel, în Plenul Camerei Deputaților din data de 22.10.2024 a fost adoptată Legea privind modificarea și completarea unor acte normative, pentru stabilirea salariilor minime adecvate care se află, în prezent, în procedura de promulgare de către Președintele României.

Proiectul de act normativ reglementează, printre altele, cadrul legal necesar pentru asigurarea unui nivel adecvat de stabilire a salariilor minime, cât și faptul că salariații au acces la o protecție a salariului, sub forma unui salariu minim legal și a unor condiții decente de muncă, stabilite în temeiul unor contracte colective de muncă, acorduri colective sau alte acorduri scrise.

De asemenea, printre prevederile proiectului de lege a fost introdusă obligația ca în criteriile de stabilire și actualizare a salariului minim brut pe țară garantat în plată să fie incluse cel puțin următoarele elemente, prevăzute în textul Directivei:

- puterea de cumpărare a salariului minim, luând în considerare costul vieții;
- nivelul general al salariilor și distribuția acestora;
- rata de creștere a salariilor;
- nivelurile și evoluțiile productivității la nivel național pe termen lung.

Totodată, proiectul de act normativ prevede crearea temeiului legal în vederea adoptării, prin hotărâre de Guvern, a unui mecanism de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

2.3. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de act normativ reglementează procedura de aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată prevăzută la art. 164 alin.(3) din Legea nr. 53/2003 Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește și se actualizează cu evoluția ratei inflației și cu evoluția productivității muncii prognozate, potrivit unei formule de calcul.

De asemenea, proiectul de act normativ prevede că, în situația în care raportul dintre valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată prognozat aplicând formula și câștigul salarial mediu brut lunar este mai mic de 52%, se negociază în cadrul Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social într-o marjă cuprinsă între rezultatul formulei și evaluarea gradului de adecvare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în funcție de nivelul orientativ de 47%-52% al ponderii salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în câștigul salarial mediu brut.

În aplicarea procedurii susmenționate, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale are ca atribuții, pe de o parte stabilirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, și pe de altă parte, prezentarea Raportului anual privind actualizarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată realizat de instituția mai sus menționată și înaintarea recomandării ministerului către Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social în vederea stabilirii și actualizării valorii salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

În cadrul acestui proces, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale va beneficia de expertiza unei instituții de cercetare specializate în analiza și evaluarea de impact a politicilor din domeniul pieței muncii.

Totodată, actul normativ prevede etapele Calendarului anual de implementare și de funcționare a mecanismului de stabilire a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, cu implicarea partenerilor sociali atât în Comisia de dialog social din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale cât și în cadrul Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social.

2.4. Alte informații

Nu e cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu e cazul						
3.2. Impactul social						
Prezentul proiect de act normativ cuprinde reglementări în vederea stabilirii unei proceduri cât mai clare și concrete pentru aplicarea mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, astfel încât să se asigure că salariații au acces la o protecție a salariului minim, sub forma unui salariu minim legal adecvat sau sub forma unor salarii și condiții decente de muncă, stabilite în temeiul unor contracte colective de muncă, acorduri colective sau alte acorduri scrise.						
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului						
Nu e cazul						
3.4. Impactul macroeconomic						
Nu e cazul						
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri						
Proiectul de act normativ va fi supus procedurii de efectuare a testului IMM, prevăzută de Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.						
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător						
Nu e cazul						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
Nu e cazul						
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
Nu e cazul						
3.9. Alte informații						
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani	Media pe cinci ani			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						

ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu e cazul</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu e cazul</p>						
4.8. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu e cazul						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu e cazul						
<p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p> <p>5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul proiect de hotărâre de Guvern face parte din pachetul de acte normative ce asigură transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2022/2041 din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană.</p> <p>5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu e cazul</p>						
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu e cazul						
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu e cazul						
5.6. Alte informații Nu e cazul						
Secțiunea a 6-a						

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul proiect de act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Urgența este justificată de faptul că termenul de transpunere în legislația națională a Directivei privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană este data de 15 noiembrie 2024.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu e cazul

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Nu e cazul

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu e cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Prezentul proiect va fi avizat de Consiliul Economic și Social și de Consiliul Legislativ.

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale .

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu e cazul

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu e cazul

8.2. Alte informații

Nu e cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea procedurii de aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, pe care îl supunem aprobării Guvernului.

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Simona BUCURA – OPRESCU

AVIZAT:

VICEPRIM – MINISTRU

Marian NEACȘU

Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene

Adrian CÂCIU

**Ministrul Economiei, Antreprenoriatului și
Turismului**

Ștefan-Radu OPREA

Secretarul General al Guvernului

Mircea ABRUDEAN

**Președintele Comisiei Naționale de Strategie și
Proгноză**

Nicolae - Cristian STĂNICĂ

Președintele Institutului Național de Statistică

Tudorel ANDREI

Ministrul Finanțelor

Marcel – Ioan BOLOȘ

Ministrul Afacerilor Externe

Luminița Teodora ODOBESCU

Ministrul Justiției

Alina - Ștefania GORGHIU